

Republika Hrvatska
Ministarstvo zaštite okoliša,
prostornog uređenja i graditeljstva

OPERATIVNI PROGRAM „OKOLIŠ I ENERGETIKA”

12 svibnja 2010

TABLICA SADRŽAJA

ODLOMAK: 1. SEKTORSKA ANALIZA NA POČETKU PROGRAMSKOG RAZDOBLJA	
1.1. ANALIZA POLAZNIH VRIJEDNOSTI OKOLIŠA U HRVATSKOJ	
1.1.1. Sektor okoliša – podsektor otpad	
1.1.2. Sektor okoliš - podsektor voda	
1.1.3. Sektor okoliš - podsektor zrak	
1.1.4. Sektor okoliš – podsektor zaštite okoliša	
1.1.5. Sektor energetike	
1.2. REGIONALNE I LOKALNE RAZLIČITOSTI	
1.3. KVANTIFIKACIJA I TRENUTAČNA SITUACIJA STRUKTURALNIH POKAZATELJA	
1.3.1. Otpad	
1.3.2. Vode	
1.3.3. Zrak	
1.3.4. Zaštita prirode	
1.3.5. Energetika	
1.3.6. EUROSTAT pokazatelji	
1.4. KRATKA PROCJENA REZULTATA PRETHODNIH INTERVENCIJA U SEKTORIMA	
1.5. PREDNOSTI, SLABOSTI, PRILIKE I PRIJETNJE (SWOT ANALIZA)	
1.5.1. SWOT analiza – Tablica	
1.5.2. Utvrđen problem i izazovi u sektorima	
1.5.3. Definicija i hijerarhija potreba u sektoru	
1.5.4. Procjena regionalnih potreba	
ODLOMAK: 2. RAZVOJ STRATEGIJE ZA PROGRAMSKO RAZDOBLJE 2012-2013.....	
2.1. STRATEŠKI CILJ I SVRHA OP-A – OPRAVDANOST POLITIKE	
2.2. ANALIZA KORELACIJE STRATEGIJE S DOPRINOSOM CILJEVIMA NACIONALNE I EUROPSKE POLITIKE	
2.2.1. NSRO 2012-2013	
2.2.2. Strateške smjernice zajednice	
2.2.3. Lisabonska i Geteborška strategija - EU Strategija održivog razvoja.....	
2.2.4. Šesti akcijski plan za okoliš	
2.3. EX ANTE EVALUACIJA STRATEGIJE I STRATEŠKE PROCJENE OKOLIŠA	
2.4. PARTNERSTVO	
2.5. INKORPORACIJA HORIZONTALNIH EU STRATEGIJA.....	

- 2.5.1. *Održivi razvoj*.....
- 2.5.2. *Jednake prilike i ravnopravnost spolova*
- 2.5.3. *Informacijsko društvo*.....

ODLOMAK: 3. PRIORITETNE OSI

- 3.1. **PRIORITETNA OS 1 – INTERVENCIJE U GOSPODARENJU OKOLIŠA, KAKVOĆI ZRAKA, ZAŠTITI PRIRODE (NATURA 2000) I SEKTORIMA ENERGETIKE**

- 3.1.1. *Teme vezane uz strategiju Prioritetne osi 1*
- 3.1.2. *Opći i specifični ciljevi Prioriteta 1*
- 3.1.3. *Kvantificirani ciljevi i pokazatelji za prioritetnu os 1*
- 3.1.4. *Očekivani učinci*
- 3.1.5. *Korisnici / ciljne grupe*
- 3.1.6. *Indikativna lista operacija*
- 3.1.7. *Veliki projekti*.....

- 3.2. **PRIORITETNA OS 2 – INTERVENCIJE U SEKTORU GOSPODARENJA VODAMA**.....

- 3.2.1. *Teme vezane uz strategiju Prioritetne osi 2*
- 3.2.2. *Opći i specifični ciljevi Prioriteta 2*
- 3.2.3. *Kvantificirani ciljevi i pokazatelji za prioritetnu os 2*
- 3.2.4. *Očekivani učinci*
- 3.2.5. *Korisnici / ciljne grupe*
- 3.2.6. *Indikativna lista operacija*
- 3.2.7. *Značajke Kohezijskog fonda*
- 3.2.8. *Veliki projekti*.....

- 3.3. **PRIORITETNA OS 3: TEHNIČKA POMOĆ**.....

- 3.3.1. *Teme vezane za strategiju Prioritetne osi 3*
- 3.3.2. *Opći i specifični ciljevi Prioritetne osi 3*.....
- 3.3.3. *Kvantificirani ciljevi i indikatori za prioritetnu os 3*
- Beneficiaries*
- 3.3.4. *Indikativna lista operacija*
- 3.3.5. *Pitanja provedbe*

- 3.4. **KOORDINACIJA OSTALIH PROGRAMA ZAJEDNICE**

- 3.4.1. *Koordinacija s međunarodnim financijskim institucijama*.....

- 3.5. **KOMPLEMENTARNOST S OSTALIM OP-OVIMA**

ODLOMAK: 4. ODREDBE PROVOĐENJA OP-A.....

ODLOMAK: 5. FINANIJSKE TABLICE

- 5.1. **UVOD**

- 5.2. FINANCIJSKI PLAN: GODIŠNJA OBAVEZA (FINANCIJSKA TABLICA KOJA ZA SVAKU GODINU RAŠČLANJUJE IZNOS UKUPNIH FINANCIJSKIH SREDSTAVA PREDVIĐENIH KAO DOPRINOS IZ SVAKOG FONDA)
- 5.3. FINANCIJSKI PLAN: UKUPNI FINANCIJSKI DOPRINOS (*FINANCIJSKA TABLICA KOJA ZA CIJELO PROGRAMSKO RAZDOBLJE, ZA OP, I SVAKU PRIORITETNU OS PRIKAŽUJE IZNOS UKUPNOG FINANCIJSKOG DOPRINOSA ZAJEDNICE I NACIONALNIH SUDIONIKA TE STOPU DOPRINOSA FONDOVA*)
- 5.4. KATEGORIZACIJA TROŠKOVA I "LISABONSKA NAMJENSKA RASPODJELA"

ODLOMAK: 6. DODACI

- 6.1. DODATAK 1 – SASTAV SKUPINE ZA IZRADOM OPOE
- 6.2. DODATAK 2 – DODATNE INFORMACIJE I STATISTIKA SEKTORSKE ANALIZE
- 6.3. DODATAK 3 – PREGLED PRIJELAZNOG RAZDOBLJA I ODSTUPANJA U POGLAVLJU 27 - OKOLIŠ
- 6.4. DODATAK 4 – VELIKI PROJEKTI S IDENTIFIKACIJSKIM KARTICAMA

Uvod

Republika Hrvatska predlaže korištenje Strukturnih Fondova Europske unije (SF), naime Kohezijskog fonda (KF) i Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), kako bi sufinancirala Operativni program "Okoliš i Energetika" (u daljem tekstu OPOE). OPOE predstavlja programski dokument za apsorpiranje doprinosa EU fondova i provedbu kohezijske politike u sektoru okoliša koja pokriva dvogodišnje razdoblje 2012-2013. OPOE se nastavlja na prethodne investicije i inicijative izgradnje sposobnosti koje su se temeljile na prethodnim EU programima, od kojih su najznačajniji Instrument za strukturne politike u pretpristupnom razdoblju (ISPA) i Instrument pretpristupne pomoći (IPA). OPOE je usmjeren na razvijanje okolišne infrastrukture i javne usluge u gospodarenju i odlaganju otpada u lokalnim samoupravama, opskrbu pitkom vodom i obradu otpadnih voda kako bi se doprinijelo ujednačenom i održivom razvoju Hrvatske. Štoviše, usmjeren je na bavljenje okolišnim pitanjima u zaštiti atmosfere, stvaranju održive energije kao i prirodom i biološkom raznolikošću da bi se unaprijedila kakvoća okoliša i zaštitila sredstva u korist budućih generacija.

OPOE osobito vodi računa o dobro razvijenoj hijerarhiji okolišnih strategija i planova, osobito Nacionalnoj strategiji za okoliš, strategijama za okolišne podsektore - uključujući Strategiju gospodarenja otpadom, Strategiju gospodarenja vodama, Plan zaštite i unaprjeđenja kvalitete zraka u Republici Hrvatskoj za 2008 - 2011, Strategiju i akcijski plan za zaštitu biološke i krajobrazne raznolikosti u Republici Hrvatskoj kao i Strategiju razvoja energetike.

Prirodni okoliš je ključno sredstvo u ekonomskom i socijalnom kapitalu Hrvatske i jedno je od glavnih pokretača ekonomskog razvoja, uglavnom zahvaljujući turizmu. Općenito se može zaključiti da je okoliš dobro sačuvan, međutim, razina zaštite okoliša treba se povećati kako bi dosegla razinu EU.

Opći cilj OPOE je *'unaprijediti okolišnu i energetska infrastrukturu za održivi razvoj i unaprijediti okoliš'*. Strateški cilj proizlazi iz analize trenutačne situacije okolišnog i energetskeg sektora, pristupnog procesa i pregovora o okolišnoj i energetskeg stečevini kao i dokumentima nacionalne i EU politike. Analiza ukazuje da su financijski i institucionalno značajne intervencije jako potrebne. Pomoć Strukturnih fondova u ovom programskom razdoblju će zbog toga biti uglavnom usmjerena na udovoljavanje tim obavezama tj. na uvažavanje prijelaznog razdoblja. Iako se jasno može prepoznati nastavljanje podrške podsektorima IPA prioriteta (tj. otpadu i vodama), Operativni program 'Okoliš i energetika' isto tako predviđa proširenje na više novih područja intervencije - kvalitetu zraka, zaštitu prirode, biološku raznolikost i energetiku.

Operativni program 'Okoliš i energetika' izrađen je tako da direktno doprinosi:

1. Razvoju infrastrukture komunalnog otpada, sanaciji odlagališta i visoko onečišćenih lokacija
2. Razvoju infrastrukture za opskrbu pitkom vodom i obrade komunalnih otpadnih voda kao i zaštiti od rizika prijetnji vezanih uz vodu, tj. suša i poplava
3. Unaprjeđenju procjene kvalitete zraka
4. Unaprjeđenju zaštite prirode i zaštite biološke raznolikosti
5. Razvoju projekata za energetske infrastrukture s naglaskom na održivom korištenju energije, energetskeg učinkovitosti i zaštiti atmosfere (smanjivanje klimatskih promjena)

Prioritetne osi

Operativni program Okoliš i energetika podijeljen je u tri prioritetne osi:

Prioritetna os 1:

Intervencije u gospodarenju otpadom, kakvoći zraka, zaštiti prirode (NATURA 2000) i sektorima energetike (EFRR).

Glavni strateški pravac ove prioritetne osi je razvijanje infrastrukture u sektorima otpada, zraka i prirode investiranjem u izgradnju i/ili rekonstrukciju pogona kako bi se unaprijedio status okoliša i zadržalo daljnje pogoršanje i gubitak bioraznolikosti te podržalo pripremu projekata u svim spomenutim sektorima uključujući i sektor energetike.

Aktivnosti uključene u toj prioritetnoj osi usredotočiti će se na izgradnju infrastrukturnih pogona u gospodarenju otpadom kao što su centri za gospodarenje otpadom za komunalni otpad. Isto tako usredotočiti će se na uklanjanje najznačajnijih negativnih učinaka na okoliš i ljudsko zdravlje koji su prouzrokovani nekontroliranim odlaganjem otpada, saniranjem i zatvaranjem neodgovarajućih odlagališta, unaprjeđivanjem praćenja kakvoće zraka, održavanjem bioraznolikosti i očuvanjem prirode, održavanjem raznolikosti izvora za proizvodnju energije širim uključivanjem obnovljivih izvora energije, održavanjem razvoja energetske infrastrukture (međupovezanosti električne infrastrukture, plinovoda/naftovoda...) te održavanjem zamjene tradicionalnih izvora energije obnovljivim izvorima energije i povećanje energetske učinkovitosti provedbom postojećih projekata i razvojem novih projekata u spomenutim područjima.

Ova os će se financirati iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR). Što se tiče financiranja unutar osi prioritet je dan investicijama u razvoju nove infrastrukture za gospodarenje otpadom budući da direktno doprinosi udovoljavanju zahtjevima koje Hrvatska poduzima u sklopu Poglavlja 27.

Prioritetna os 2:

Intervencije u sektoru gospodarenja vodama (Kohezijski fond)

Glavni strateški pravac ove prioritetne osi je razvijanje infrastrukture u gospodarenju vodama i omogućavanje podrške za pripremu projekata usmjerenim na uklanjanje najznačajnijih prijetnji na okoliš i ljudsko zdravlje prouzrokovanih vodom i sušom. Ovaj strateški cilj će isto tako doprinijeti ispunjavanju zahtjeva EU direktiva vezanih uz obimne investicije u sektoru voda.

Intervencije će biti usmjerene na izgradnju/rekonstrukciju/dogradnju infrastrukturnih objekata u cjelovitom gospodarenju vodama kao što su to sustavi za opskrbu pitkom vodom, pogoni za poboljšavanje (obradu) vode, sustavi odvodnje za sakupljanje komunalnih otpadnih voda i pogoni za obradu otpadnih voda, smanjivanje gubljenja vode iz sustava za opskrbu pitkom vodom i sustava otpadnih voda i/ili njihove kombinacije. Isto će tako omogućiti pomoć u pripremi projekata za poboljšavanje gospodarenja i infrastrukture u područjima zaštite od poplava, isušivanja i navodnjavanja da bi se povećala zaštita ljudi i imovine od negativnih učinaka vode i suša.

Ova os će se financirati sredstvima Kohezijskog fonda. Što se tiče financiranja unutar osi, prioritet je dan izgradnji/rekonstrukciji/dogradnji mreža za opskrbu pitkom vodom, pogonima za poboljšavanje (obradu) voda, komunalnim sustavima za odvodnju i pogonima

za obradu otpadnih voda, smanjivanju gubljenja vode iz sustava za opskrbu vodom i sustavima za odvodnju otpadnih voda budući da oni direktno utječu na udovoljavanje zahtjevima direktiva vezanih uz obimne investicije u sektoru voda i zahtjevima koje Hrvatska poduzima u sklopu Poglavlja 27.

Prioritetna os 3: Tehnička pomoć (EFRR)

Svrha ove prioritetne osi je omogućavanje podrške u upravljanju i provedbi operativnog programa Okoliš i Energetika, njegovog upravljanja, informiranja javnosti.

Ova os će poduprijeti učinkovito upravljanje Operativnim programom i financirat će se sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR).